

VISIONSPLAN FOR HAVNEBYEN

Spøllands Odde 348' hav

VISIONSPLAN FOR HAVNEBYEN

“10 MERE I 30”

Visionsplanen for HAVNEBYEN er en del af projektet Spirelandsbyer og er udviklet af landsbyens arbejdsgruppe med støtte fra LAG NVS og Landdistriktpuljen.

Eventuelle spørgsmål til planen rettes til:

Navn: Mette Riis Schmidt
Mail: mette.riis.schmidt@soendergaard.biz
Tlf.: 21 25 69 86

Udgivet den 15. april 2026
Fotos taget af hele lokalsamfundet.

VELKOMMEN TIL HAVNEBYEN

En lille by yderst på Odden, hvor havet bestemmer mere end kalenderen.
Vinden står skarpere, historierne er længere – og kaffekopperne er aldrig helt tomme.

I byen ligger noget vigtigt:

Drømmen om et sted med liv, leg, trykthed og plads til alle.

Og i Havnebyen fornemmer man den Oddenske sjæl:

En blanding af bondefolk og søfolk.

Rod i jorden, blik mod horisonten.

En dynamik mellem hav og land, råt og roligt, nært og vildt.

Og ikke mindst:

Stoltheden over, at når noget truer fællesskabet – så rejser Odden sig.

“Hvis der er noget, vi ikke vil,” sagde en,

“så finder vi ud af det. Og vi gør noget ved det.”

Og sådan – med historier i lommerne, børn i baggrunden og øl i hånden – begynder den nye fortælling om Havnebyen.

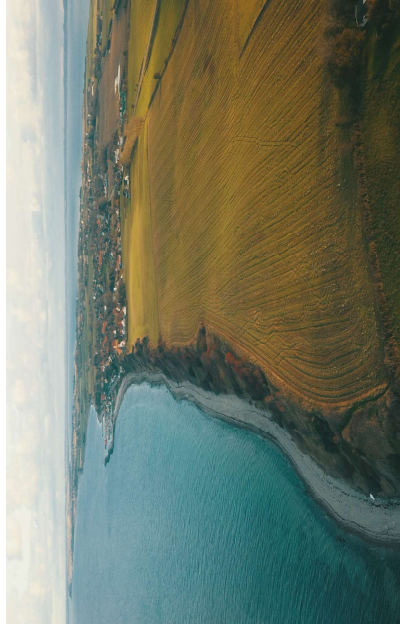
Ikke som et museum over det, der var,
men som en by, hvor fortiden er et fundament – ikke et hegn.

En by hvor havet stadig bestemmer tempoet,
men hvor menneskerne – store som små – bestemmer retningen.

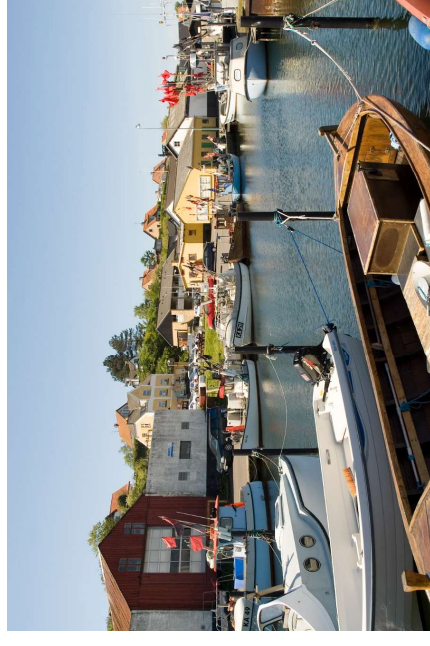
Og måske begynder fremtiden lige her:

I mødet mellem alt det rå, alt det særlige...

og alle de børn, der allerede lever den by, vi er ved at skabe.

Sjællands Odde er omgivet af 348 graders hav.
Yderst på spidsen ligger Havnebyen.

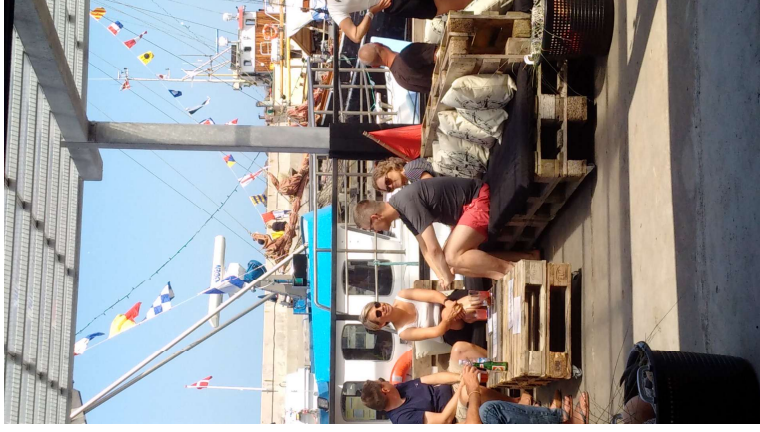
Havnebyen har lugtet af fisk på den gode måde og der var dage hvor pighajer blev set ti minutter fra kysten. Der var tunfisk, hummer-eventyr og tre fiskehuse, som kunne fylde en hel aften med historier. Men tiden ændrede sig. Nogle dage føles det som om flexboligerne fylder mere end fastboerne – og andre dage summer byen som den altid har gjort, når nogen sætter en gryde og en idé i gang.

BYENS STEDER

HAVET

Selv for os odboer, som ikke kan undgå at se og dufte det hver dag, kan havet virke stort og skræmmende og fyldt af nivende krabber, fjæsinger og hestehuller. Lokale projekter forsøger at sprede viden om og fascination af havet med udgangspunkt i, at vi passer bedst på det vi kender til og holder af.

HAVNEN

Her kan du købe fisk, fritter og is, bade fra Biggas Bro, gå i sauna, spise hos Noosh i den gamle Auktionshal og se solnedgangen fra molen. Måske er du heldig at få en sludder med Tom, der har fisket i hele sit liv og nu hjælper DTU med at kortlægge de gamle stenrev for at afhjælpe havets biosfære.

SKOLEN

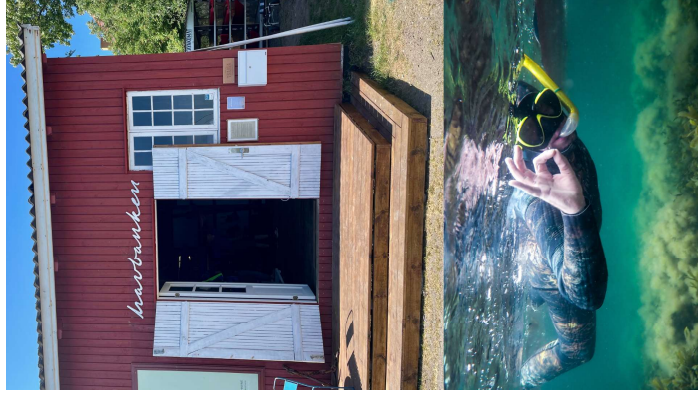
På Odden kan man få et ganske særligt børneliv præget af tryghed og frihed og masser af havluft. Odden skole og dagtilbud er små, og det er faktisk sådan at alle kender alle. At starte i 0. klasse betyder bogstaveligt talt blot at man er på den anden side af glassdøren. Børnene leger på tværs af aldersskel. Odden skole og dagtilbud har en geopark-profil, hvilket betyder at de har et særligt fokus på den lokale natur og kulturhistorie og derfor har masser af grunde til at være ude. Her er et stærkt forældrefællesskab og muligheder for mange forskellige fritidsaktiviteter for børn.

RÅVARENE

På Sjællands Odde lever terroir-køkkenet af sig selv: Økologiske grøntsager, vin, ost & brød hos Birkemosegård, Ørnberg Vin, Tír Bakery & Kiosken - Havbyens Deli. Her er også en Superbrugs.

BYENS STEDER

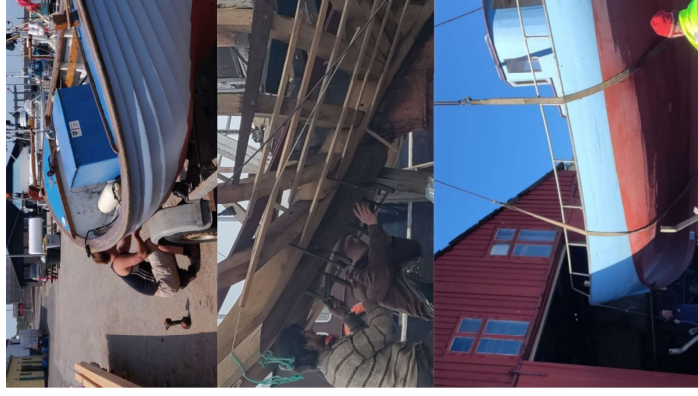
HAVBANKEN

Hvad er det for en fisk?

En forening hvor medlemmerne kan låne udstyr til sjove vandaktiviteter for hele familien, bl.a. kajaker, kanoer, supboards, vådragter, redningsveste, snorkelgear, surfudstyr, fiskegrej, optimistjoller og motorbåd.

Hvorfor eje når vi kan dele.

Generøst støttet af Nordeafonden.

BÅDEVÆRFTET

Har ligget på havnen i mere end 100 år. Generationsskiftet skete i 2018 og Peter har siden moderniseret driften og forretningsgrundlaget med respekt for den levende tradition på stedet og et stærkt blik fremad på mulighederne inden for traditionelt håndværk, kundskabsbevaring og -formidling. Gå forbi og duft træet og tjæren.

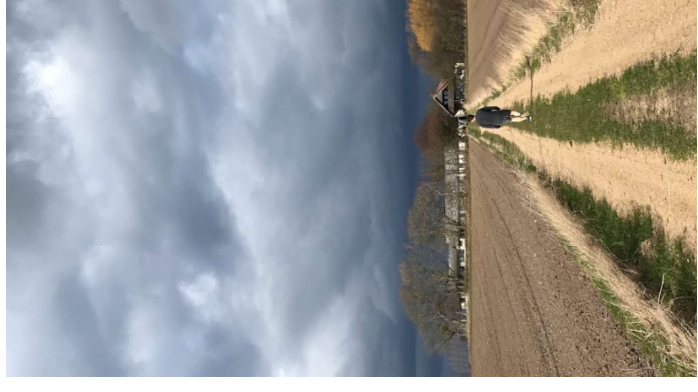

TID

- til kaffe?

Kaffebaren & Skibsprovianten

Mange der flytter hertil, oplever at have mere tid. For nogle fordi de bor billigere og derfor kan arbejde mindre eller på andre måder, for andre fordi deres børn skal hentes samme sted efter børnehave og skole og selv kan gå hjem fra fritidsaktiviteter og legeaftaler, for endnu andre fordi det de holder af at lave, foregår i baghaven eller i havet 5 minutter væk.

PLADS

Plads er her nok af. Her er omtrent 40 km kyst-strækning og selv midt i juli kan man få en strand for sig selv, hvis man gerne vil det. Stort set alle der bor på Odden har en have, og de fleste der flytter fra København eller en anden større by til Odden vil ende med at have et meget større hjem end før. Odden skole og dagtilbud har et kæmpe udeareal og bruger naturen omkring til udeskole og aktiviteter.

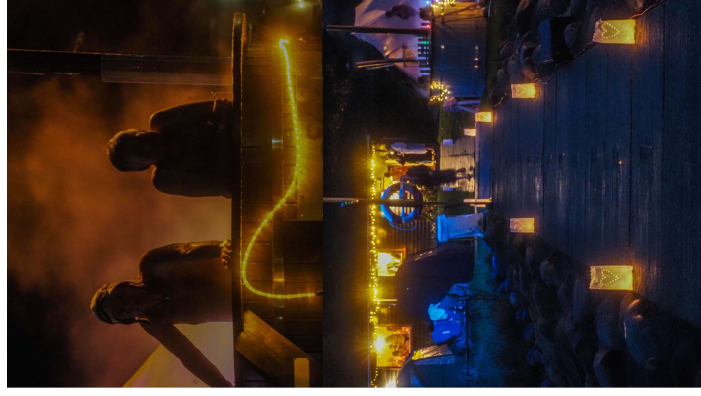
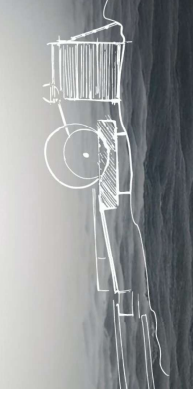
SPIRELANDSBYER

PROJEKTER VI HAR REALISERET SAMMEN

VANDEKSPERIMENTARIET

10 års "Odden Sætter Sejl" fik støtte af Nordeafonden til et unikt design på havnen. Et vandeeksperimentarium, der gennem aktiv leg inspirerer og udfordrer børn til at udvikle en intuitiv forståelse for fysiske fænomener.

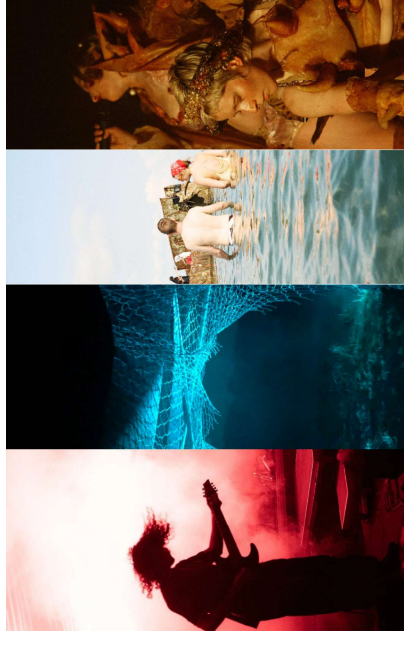
SAUNAFESTIVAL

Novembermørke og sanseligt samvær. Oplev Gusjam, Gourmet Sauna, Fællessang Sauna, Lydgus og Film Sauna, Skygge Sauna, Vildmarksbar, Det kolde hav, Kulørte lamper, Bar & mad, dj - og meget, meget mere...

ODDEN SKOLES VENNER

Foreningen står bag det årlige, store loppemarked på skolen. De indsamlede midler skænkes til den lille skoles udflugter og særlige ønsker om udstyr til leg og sport.

LOST FARM FESTIVAL

Tre-dages opdagelsesrejse gennem international kunst, musik og performance på kanten. En ambitiøs og uafhængig festival, der omfatter eksperimentering og sætter landskabet, fællesskabet og kunsten i forgrunden.

VORES VISION

- vi arbejder sammen mod fælles mål

Pop-up Sommertorv & passage

Skabe et aktivt, levende og imødekommande byrum i Havnebyen i sommerhalvåret. På en central plads i Havnebyen ønsker vi at invitere til ophold, spontane møder, lokale aktiviteter og markedsdage. Et fleksibelt samlingspunkt for både lokale og besøgende.

Bæredygtig Landsbyskole

“Hvad nu hvis Odsherred blev kendt som stedet med de attraktive folkeskoler?”

Odden Skole søger at blive et 3-årigt pilotprojekt som fri folkeskole med fokus på kunst og natur med start i skoleåret 26/27. Formålet er en faglig og økonomisk bæredygtig landsbyskole, der kan være med til at sikre en skolestruktur med skoler i Odsherreds spredte geografi af mindre byer og lokalsamfund. Vi skal forsøge at lave skarpere skole med større frihed - også økonomisk.

Badebro med Walkboard

Vest for Havnen ligger stenstranden, der med en ny badebro “Sjællands Øje” vil gøre det indbydende at tage et dyp i Kattegat, sætte en kajak i vandet eller sætte sig og nyde udsigten og solnedgangen. Et walkboard til broen skal også gøre det muligt for barnevogne og kørestole at bruge stedet. Nordeafonden, Friluftsrådet og LAG nvs har støttet med i alt 300.000 kr.

Shelter/Autocamperplads ved Saunaen

Saunaklubben Gråsælerne har modtaget 250.000 kr i støtte fra Friluftsrådet til renovering af den populære shelterplads, der også vil give plads til autocampers. Et fint kompromis mellem forskellig naturturisme.

Havnebyens Beredskab

Projektet skal hjælpe Sjællands Odde gennem de første 2-3 døgn af en national krise, så det offentlige beredskab får ro til at beslutte den langsigtede indsats. Det bedste vi alle kan bidrage med er at hjælpe hinanden og sørge for, at vores lokalsamfund fungerer. Det giver ro at være klar.

MadMod & Værkstedet

Projektet går ud på at få børn på Odden mere i kontakt med natur, havebrug, råvarer og madlavning. Realania har støttet med fondens træbygning “Værkstedet”, som bygges på skolens udearealer, hvor foreningen MadMod vil anlægge nyttehaver og lave mad sammen med eleverne.

Bløde Trafikanter

Sommeren på Odden Havn er udfordret af alt for mange biler. Projektet undersøger mulighederne for ensretning gennem Havnen i en begrænset periode ligesom muligheder og udgifter undersøges for at få anlagt plads til gående og cyklister til og fra Havnen.

Kontorfællesskab i Aktivitetshuset

Vuggestue og børnehave flyttede op på skolen og lokalsamfundet overtog bygningen midt i Havnebyen for 1 kr. Crowdfunding skaffede 300.000 kr til istandsættelse og huser nu lægeklinik og fitnesscenter. Projektet er at få indrettet kontorplads til alle, der i perioder har brug for arbejdsro uden for hjemmet eller fritidshuset. Det koster bare 100 kr årligt at være medlem af Aktivitetshuset og få adgang til fællesskabet.

VORES VISION

- vi arbejder sammen mod fælles mål

Bevaringsværdige Skibe

Projektet undersøger muligheden for at give gamle træskibe moleplads i Havnen til glæde for alle, der bruger og besøger Havnen.

Helårsboliger & Havudsigt

Mange helårshuse med god udsigt er overgået til flexboliger, da det tidligere blev prioriteret politisk. Så for at Havnebyen i dag kan tilbyde attraktive familiehus og mulighed for bofællesskaber har vi indgået samarbejde med arkitektfirmaet Vandkunsten i København. Areal er godkendt i ny lokalplan og et spændende procesforløb er fastlagt.

Forskønnelse af Havnebyen

Projektet har indsamlet følgende idéer til at få bedre bymæssig sammenhæng:

- Træallé fra byskilt til byskilt
- Håndskårne udhængsskilte i træ foran alle erhvervsdrivende
- Sammenhængende brug af logo i bybilledet

*Projektet har ingen arbejdsgruppe endnu.

Arne Jacobsen

Det gamle røgeri tegnet af Arne Jacobsen ligger som et vartegn på klinten over Havnen sammen med det ene af hans to runde Fremtidshuse. Desværre bliver de fredede røgerbygninger ikke til et internationalt Arne Jacobsen-museum. Men lokalt vil vi gerne undersøge muligheder for på anden vis at anerkende hans tilstedeværelse i Havnebyen.

Finansiering & Realisering

Projektet understreger vigtigheden og omfanget af arbejdet med at få visionerne for udvikling i Havnebyen til at blive til virkelighed. For at understøtte alle de usynlige timer i projektansøgninger skal projektet frengå af visionsplanen, så alle husker hele tiden at følge med i fondspuljer og deres formålsforklaringer. Udvikling er både idéer, håndværk og skrivebordsarbejde.

MÅLSÆTNING: 10 MERE I 30

Forventet realisering

Vi realiserer vores drømme i fællesskab!
Vores vision "10 børnefamilier mere i Havnebyen i 2030" er baseret på et fælles fremtidsværksted afholdt i 2025, hvor hele landsbyen havde mulighed for at byde ind med ideer. På skolen havde børnene arbejdet med drømme for deres Havneby. Vi udvalgte hvilke temaer vi ville arbejde videre med i visionsplanen. Dette er en oversigt over hvornår arbejdsgrupperne forventer at have realiseret de forskellige initiativer.

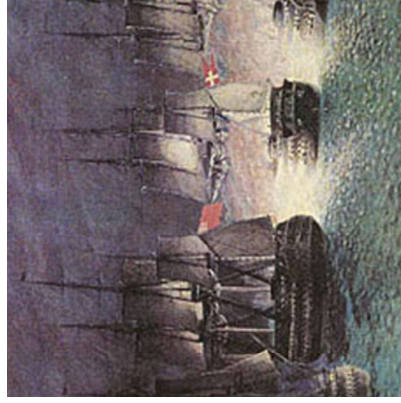

MÅLSÆTNING: 10 MERE I 30

Forventet realisering

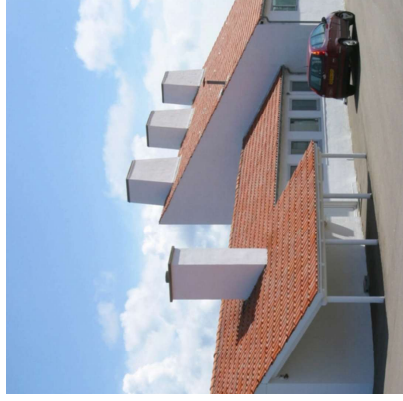

HAVNEBYENS HISTORIE

Peter Willemoes affyrede som 17-årig så mange kanonskud fra sit primitive flådebatteri direkte mod Nelsons flagskib ved slaget på Reden, at viceadmiralen var fuld af beundring. 7 år senere i 1808 dør den unge søhelt 300 m ud for Odden Havn - atter i et uligt søslag mod englænderne. En mindesten er rejst på Havnen, og han og ukendte engelske faldne æres årligt ved gravene på Odden Kirkegård.

Fiskeriets velstand skabte i 1960'erne Havnebyen, som voksede op ad klinten midt i mellem de mindre, historiske landsbyer Yderby og Overby. Endda med et Røgeri og Fremtidshus tegnet af Arne Jacobsen. En Havneby fuld af muligheder for uddannelse, erhverv og lange familieliv - indtil centralisering og specialisering i 80'erne fudstændig ændrede forudsætningerne for mindre byer og lokalsamfund i hele Danmark.

Re-vitaliseringen af Havnebyen er i fuld gang og skal tilbyde et attraktivt alternativ til urbaniseringen. Det kræver ændring af vanter, tankegange og et kreativt mod at skabe rammer og fællesskab for nye familieliv i et samfund og arbejdsliv, som igen er ved at blive ændret i radikal grad. Havnebyen skal være klar.

FÆLLESSKAB

- her er også plads til dig!

Hvad enten du er til kitesurf, kunst, badminton, fiskeri, yoga, håndværk, sankning, fællesspisning, fredagsøl, hjemmedyrkede grøntsager, sauna eller noget helt 12. kan du finde nogle at gøre det sammen med på Sjællands Odde.

Odden er et lille samfund kendetegnet ved mange stærke fællesskaber.

Her er også plads til dig og din familie.

Men hvad gør man når man lige mangler to æg og butikken er lukket?

- Så spørger man sin nabo.

Prøv det af

Vidste du at man fra 1. april til 31. oktober må bo fast i sit fritidshus uden særlig tilladelse?

Og at man kan indskrive sit barn midlertidigt i Odden skole og dagtilbud i perioden uden det store administrative bøvl?

Havnebyens foreninger

Aktivitetshuset	Odden Skoles Venner
Børne- og Ungeklubben	Odden Skytteforening
Familiedykkerne	Pensionistforeningen
Forsamlingshuset	Vinterbadeforeningen Gråsælerne
Havbanken	
Jul på Odden	
MadMod	
Odden Badmintonklub	
Odden Bådeaug	
Odden Foreningsfitness	
Odden Gymnastik og Idrætsforening	
Odden Jagtforening	

Se mere på:

www.oddenportalen.dk

Livet på spidsen: fællesspisning i Havnebyen

Spørg løs

Har du spørgsmål om livet på Odden kan du ringe, skrive eller aftale et møde med en af os der bor her.

Bosætningsteam

Petter Brandberg mobil 3157 0666

Kathrine Levald mobil 2870 1626

Ella Cadee mobil 2926 9602

Mette Riis Schmidt mobil 2125 6986

LANDSBYLIVETS GODER

Her finder du det meningsfyldte hverdagsliv

Drømmer du om mere ro, stærkere fællesskab og plads til at forme hverdagen selv? Flere og flere får øjnene op for livet uden for de større byer – og det er ikke kun en mavefornemmelse. Forskning peger på, at livskvaliteten i landdistrikterne rummer nogle helt særlige kvaliteter.

I Realdanias forskningsprojekt Vores Livskvalitet peges der på, at livskvalitet ikke kun handler om indkomst og karriere, men i høj grad om relationer, tryghed, natur og oplevelsen af mening i hverdagen. Netop de faktorer står stærkt i mange landdistrikter, hvor fællesskaberne ofte er tætte, og hvor man som borger har kortere afstand fra idé til handling – og fra nabo til netværk. Mange oplever, at de ikke bare bor et sted, men er en del af et sted.

For børnefamilier kan det betyde trygge rammer og stærke lokale fællesskaber. For iværksættere og ildsjæle er der mere plads til at skabe nyt. Og for dem, der ønsker mere balance mellem arbejde og fritid, kan livet på landet give nye rytmer og ro.

At flytte til et landdistrikt er et valg om livsform. Et valg om nærhed, engagement og mulighed for at præge sit lokalsamfund.

Måske er det netop dér, livskvaliteten spirer!

Læs undersøgelser fra Realdania her:

Vores Livskvalitet

Link: <https://realdania.dk/projekter/vores-livskvalitet>

Fordele ved at bo i landdistrikter – et perspektiv på livskvalitet

Link: <https://realdania.dk/viden-og-laering/vidensbibliotek/publikationer/faglige-publikationer/livskvalitet-paa-landet>